

כל המסתורין, הפחד והאימה שהאהבה יכולה להכיל: חלק ב'

הטור החדש של נועם תורן - בחלקו מסה לירית ובחלקו 'ספרות זולה' - הוא נרטיב סדרתי מלווה בדימויים ובסרטונים, העוסק בהטבעה הבעייתית של מיתולוגיות וסיפורים דימוניים במערב על נוף המדבר. האמן שואב השראה מהתנאים התרבותיים, האקולוגיים והאימפריאליים של דרום-מערב ארצות הברית, שם נולד, ומצליב חוויות אישיות ומשפחתיות עם היסטוריות ארוכות וגדולות יותר. הוא מדלג דרך תקופות זמן וסוגות, מהמסעות של הספרדים במאה ה-16 אל האווירה הפרנאידית של שנות ה-70 של המאה הקודמת, וממדע בדיוני אל קומדיות אימה.

טור מאת נועם תורן מרץ 14, 2023

PigglyWiggly commercial.gif

נביים את ההיסטוריה כמו שאחרים מביימים מחזות.
- מתוך אקירה, זעם האל

-I

תיבת המוזיקה ניגנה פולקה מקסיקנית.
- מתוך טקס, מאת לזלי מרמון סילקו

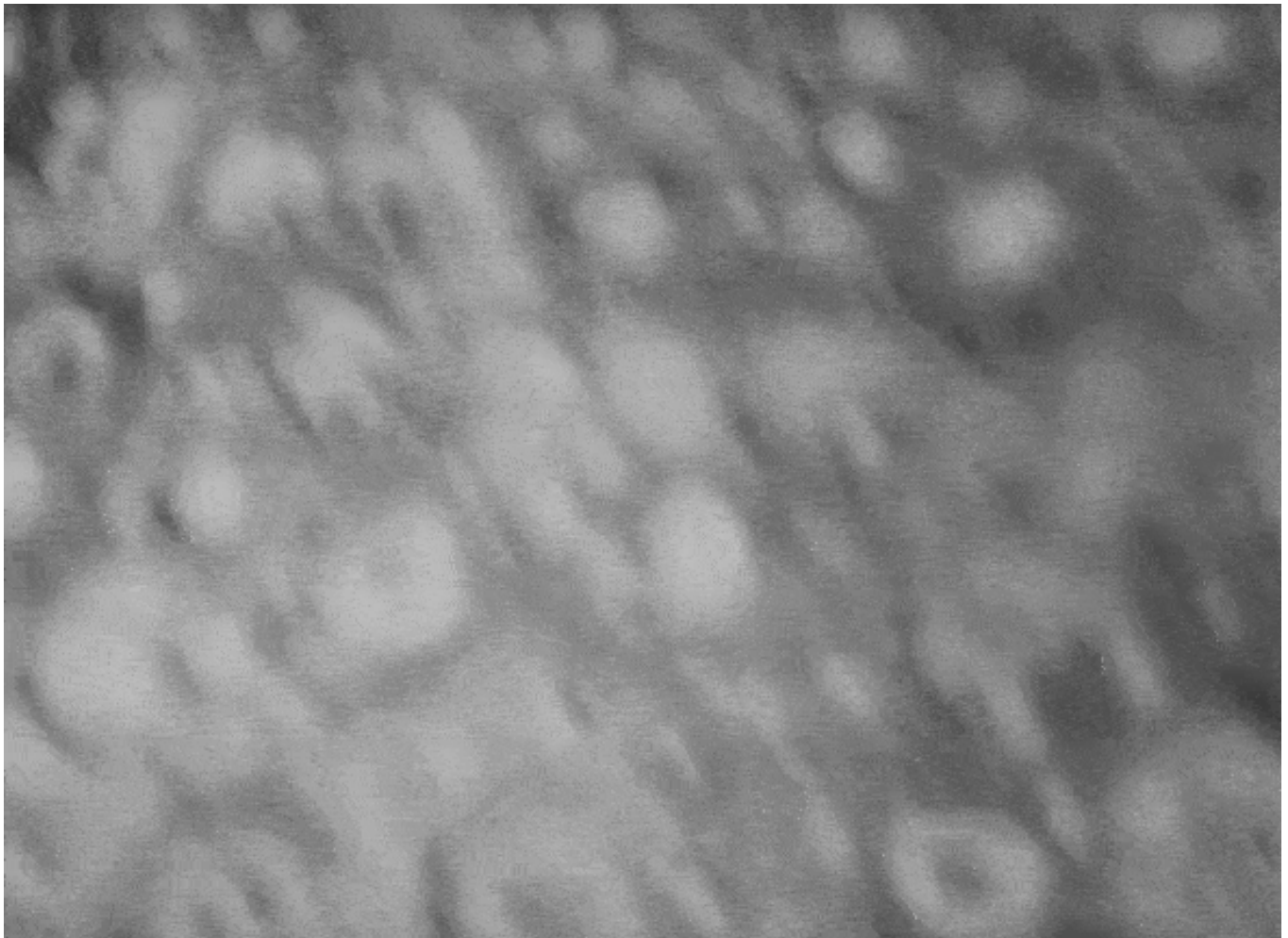
הייתי שקוע בדפדוף בחוברות הקומיקס שליד הקופה, ולא שמעתי את השיחה שהקדימה את המקרה. מה שכן שמעתי היה צליל כף ידה של אמי הסוטר לקופאית, ואת זרם הקללות (חציין באנגלית וחציין בליטאית) שהיא הוסיפה לסטירה. הובלנו לא בעדינות אל מחוץ לחנות הפיגלי-ויגלי (Wiggly Piggly), ללא המצרכים, אל מגרש החנייה, ושם אמי המשיכה בהתקפה, יורקת קללות מדממות וקוראת לשדים עתיקים ולעין הרע לפשוט על החנות האומללה ולמחות אותה מעל פני האדמה.

דברים אינם כפי שהם נראים

אם מישהו רוצה להגיע לירח, יש דרך לעשות זאת. הכול תלוי באם אתה יודע את הכיוון... או אם אתה יודע את הסיפור של אלה שהלכו לפניך.
- מתוך טקסט, מאת לזלי מרמון סילקו (Ceremony) by Leslie Marmon Silko ,

אישה (ששמה גברת לונה) יושבת בעירום על ירח גדול מנייר, רגליה הנעולות בנעלי עקב משתלשלות מעל כמה כוכבים. היא נראית נינוחה, אפילו מחוייכת. ברור שהיא אינה מודעת לגורלה. מצב רוחה משתנה כשהיא שומעת קול שריקה צורם, ואחריו פרץ עצום של חום. זה בוודאי לא טוב. היא מנסה לקפוץ מתוך ירח הנייר אבל כבר מאוחר מדי. בתוך שניות היא משוגרת לגובה של 12 קילומטר באוויר. האם אגיע לירח האמיתי? איפה המעיל שלי?

[1] [frau im mond crash.gif](#)

הגרסה החדשה של פיליפ קאופמן לחוטפי הגופות (*The Body Snatchers*) יצאה למסכים והורי דחקו אותי ועוד שלושה חברים למכונית ונסענו לאל פאסו להקרנת צהריים. זה הפחיד מאוד את כולנו, באופנים שונים ומסיבות שונות. אווירת הסרט לא התפוגגה כשיצאנו מהקולנוע. להפך, האימה והקלאוסטרופוביה כמו פיתחו נבגים שפיזרו את עצמם לאורך הכביש המוביל חזרה ללאס קרוסס, בתוך פניהם המרוקנות של עוברי האורח שחצו את הכביש לפני מכוניתנו, וחדרו אפילו לשאריות הצמיגות במקרר. העובדה שאבי נראה כמו דונלד סטרלנד לא הועילה כלל.

[2] [invasion of the body snatchers.gif](#)

הם השחירו את השמיים, ואנחנו צפינו בהם באימה מבעד לחלונות המרושתים, כאשר הם הטילו צל כבד על הארץ. רעש לבן מוזר, מקהלה של מכשירי רדיו מכוונים לתדר מת, ליווה את הסופה המשונה שכיסתה אותנו במשך שעותיים לפני שנעלמה. כאשר היה בטוח לצאת, הסתובבנו כמין ניצבים בסט של סרט פוסט-אפוקליפטי. הכול הושמד. גינות ירק ומדשאות מטופחות נותרו עירומוט עד השורשים. מודעות על חתולים שאבדו נתלשו מעמודי התאורה. מגבים וגלגלים כורסמו ממכוניות חונות. כביסה שנתלתה לייבוש נעלמה, ונותרו רק כמה טלאים שנאחזו בחבלי הכביסה. פחי אשפה התהפכו ונטרפו. שלדים שנותרו מכלבי רחוב.

מתפתים ונזנחים

בסוף שבוע אחד, לצורך הפוגה, נסענו לפיקניק בהרי רובלדו (Robledo). הורי התמסטלו וכולנו הסתובבנו לנו. היה כיף. ואז מצאנו מאובנים: עקבות דינוזאורים והטבעות של יצורים ימיים, משקעים של זמן ומקום קדומים. אבי נכנס לטריפ, ואמי בעקבותיו. תחת ההשפעה, הים הפלאוזואי הגיח ממרגלות הגבעות ואיים לבלוע אותם. היבטתי בהם כמו שצופים בשחקנים על הבמה. כשהתפכחו לבסוף, אכלנו את הצידה שהבאנו ונסענו חזרה הביתה בדממה.

מתוך הצלחת המעופפת הבלתי נראית אי שם בגבהים, החוצן מכוון משהו דמוי קרנית אל פיסת האדמה הזו. הוא אינו רואה דבר אחד ברגע אחד אלא את הכול בבת אחת ומכול נקודה בזמן.

[3] [Caveman vs TRex.gif](#)

הוא רואה להקות של אמוניטים מסננים פלנקטון בפיותיהם, את המשפחה הזאת שעורכת פיקניק, את האבק הרדיואקטיבי מהפיצוץ הגרעיני הראשון נח על אדמת המדבר, את האבק שמעלה משפחה מוגלנית¹ בטיולה. הוא רואה את קרום כדור הארץ מתבקע ופולט מוגלת לבה, רואה אותו טובע, קופא לקרח, מתייבש, רואה את הגבס, את הכסף, את הזהב ואת המלח המתהווה ונכרה, קברים מתמלאים ומתרוקנים, ולא רואה דבר כאן.

הוא רואה אל תוך המוח שלי.

ואני חושב, הכריך הזה מלא אבק.

[4] [The Day the Earth Stood Still.gif](#)

אמי חזרה הביתה יום אחד (מאיפה? היא לא אמרה) מוטרדת מאוד, פניה רטובים. היא צרחה על אבי על שהביא אותנו לכאן, לשומקום, בגלל העניינים הטפשיים שלו, השאיפות המדומיינות שלו. הצטרפתי אליה והשתמשתי כלפיו במילה נוראית לראשונה. זה היה מסחרר. רצתי החוצה, כולי מרוגש, ובעטתי בקקטוס גוך, חסר קוצים, עד שהתבקע.

שבוע לאחר מכן הם רכשו אקדח וקופסת תחמושת, ונזפו בי מראש במקרה שאי פעם אעלה בדעתי לנסות ולמצוא את האקדח, וההשלכות האיומות הצפויות אם אעשה כך. כמובן שנעשיתי אובססיבי לרעיון, ומציאת האקדח הייתה קלה באופן מאכזב: עוד דוגמה לטפשותם של המבוגרים ושל העולמות שהם יוצרים. ברגע שהם היו יוצאים מהבית הייתי מוציא את האקדח העטוף בסרט דביק מקום המסתור בתוך מיכל ההדחה של האסלה, ורק מחזיק אותו. כובדו של האקדח הפחיד אותי. המשקל עצמו רמז לאלימות מוחשית מאוד שנראתה עכשיו בלתי ניתנת לערעור, בלתי נמנעת.

משלחת בת 300 חברים הגיעה, מאובקת ומורעבת, אולם (בחסד האל) הם איבדו רק 18 נפשות בדרכם אל הג'ורנדה דל מוארטו (Muerto del Jornada), במרחק כחמישים ליגות (כ-750 קילומטרים) מנקודת היציאה שלהם לפני מספר חודשים. לפנייהם נפרש מרחב מדברי שכוח אל במיוחד: מושחר, מפורר ומלא סלעים, עם בליטות אדמה חדות כזכוכית, תוצאה של התפרצות געשית עתיקה. מעברו השני, אחרי מסע של כשמונה ימים מאתגרי אמונה, היו, אולי, ערי זהב. מנהיג המשלחת הנחה אותם בתפילה, ואז רמז למשרתו בתנועת פרק יד קלה, כמו אמר – נקודה זו טובה כמו כל נקודה אחרת. המשרת פנה צפונה ודיקלם (בעל פה, בקול חזק, בספרדית או בלטינית, ובגוואה רבה) את הדברים הבאים:

בשם המלך והמלכה, אנו משרתיהם מודיעים לכם, כמיטב יכולתנו, שאלוהינו ואדוננו, החי והנצחי, יצר את השמיים ואת הארץ, ואיש אחד ואישה אחת, שאנחנו ואתם, וכל תושבי העולם, וכך גם אלה שיבואו אחרינו, היינו ונהיה צאצאיהם.

ומכל האומות הללו, האלוהים העניק את החסות לאדם אחד, פטר הקדוש, להיות אדון מעל לכל האנשים בעולם, ועל כולם לציית לו, והוא יהיה בראש האנושות, היכן שאנשים חיים, תחת כל חוק, כת או אמונה. והוא העניק לו את העולם, למלכותו ולשיפוטו.

אחד מהאפיפיורים שבאו בעקבות פטר הקדוש כאדוני העולם עם הכבוד והכס שהזכרתי קודם, תרם את האיים האלה ואת היבשה למלך ולמלכה, עם כל מי שנמצא באותן טריטוריות.

ועל כן, ככל שנוכל, אנו מבקשים ודורשים שתשקלו את שאמרנו לכם, ותפנו את הזמן הנחוץ כדי להבין ולדון בזאת, ושתכירו

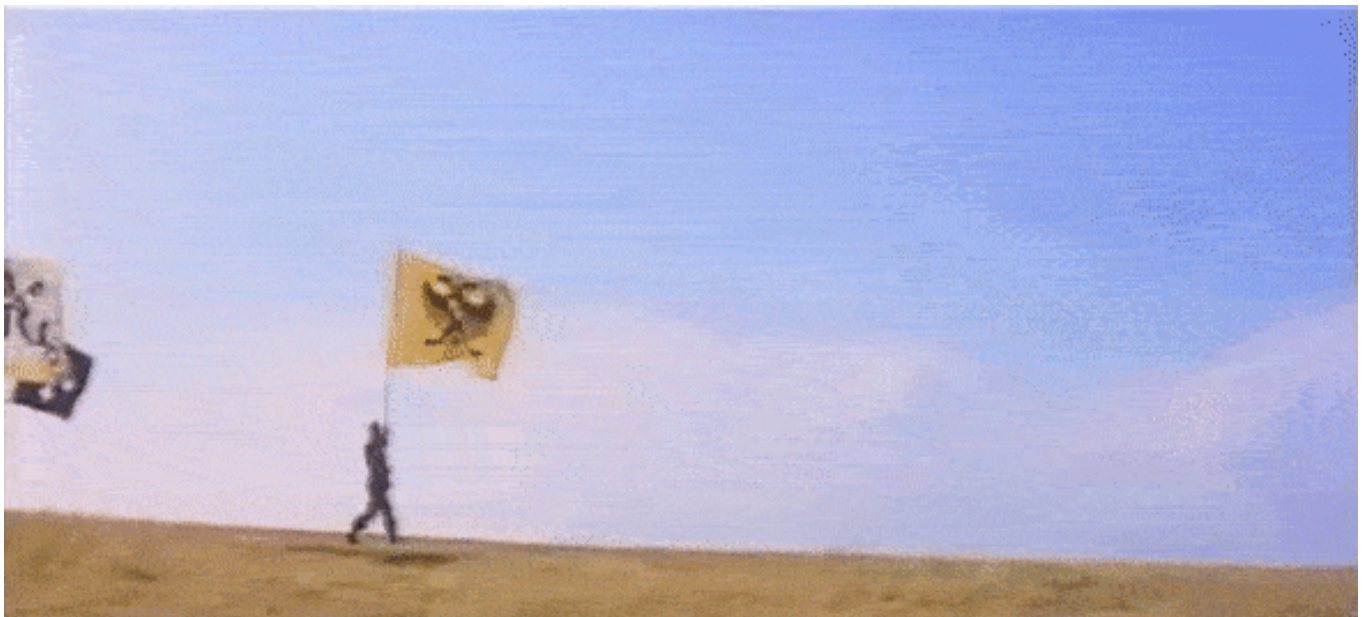

בכנסיה כשליטה עליונה בכל העולם.

אבל אם לא תעשו כך, ותזממו להשתהות, אני מבטיח לכם שבעזרת האל אנו נבוא בכוח אל ארצכם ונילחם בכם בכל הדרכים והאמצעים שבידינו. אנו נשעבד אותכם ואת נשותיכם ואת ילדיכם, ונסחר בהם ונשתמש בהם ככל שהוד מלכותם יצוו. אנו ניקח את רכושכם ונעשה בכם שפטים ככל שלא ידו, ואנו מודיעים שכל המוות והאובדן שינבעו מכך הם אשמתכם, ולא אשמת הוד מלכותם.

למשמע דברים אלה הלטאות הושיטו את לשונותיהן לאות התנגדות, הנמלים המשיכו לצעוד במחאה, וזאבי הערבות, שלא נראו אבל היו שם בהמוניהם, ריירו מתוך סולידריות על האדמה השרופה שתחתיהם.

[5] [The Royal Hunt for the Sun.gif](#)

חלקים מסיפור זה התפרסמו במקור בקטלוג של תערוכת "אנחנו לעולם לא ישנים" (*We Never Sleep*) בשרין פרנקפורט ב-2021. תודה מיוחדת לאלכסנדר מידל, קית ג'ונס, פיטר גודמן ולמשפחות תורן וטן-בומר.

[6] [לכל הטורים](#)

• [1](#). הערת מתרגמת: הכוונה לתרבות קדומה שחיה באזור בעבר (יש גם רכס הרים בשם זה).

Source URL:
<http://www.tohumagazine.com/he/article/%D7%9B%D7%9C-%D7%94%D7%9E%D7%A1%D7%AA%D7%95%D7%A8%D7%99%D7%9F-%D7%94%D7%A4%D7%97%D7%93-%D7%95%D7%94%D7%90%D7%99%D7%9E%D7%94-%D7%A9%D7%94%D7%90%D7%94%D7%91%D7%94-%D7%99%D7%9B%D7%95%D7%9C%D7%94-%D7%9C%D7%94%D7%9B%D7%99%D7%9C-%D7%97%D7%9C%D7%A7-%D7%91>

Links

[1] <http://www.tohumagazine.com/he/file/frau-im-mond-crashgif>
[2] <http://www.tohumagazine.com/he/file/invasion-body-snatchersgif>

- [3] <http://www.tohumagazine.com/he/file/caveman-vs-trexgif>
[4] <http://www.tohumagazine.com/he/file/day-earth-stood-stillgif>
[5] <http://www.tohumagazine.com/he/file/royal-hunt-sungif>
[6] <http://tohumagazine.com/he/profile/%D7%A0%D7%95%D7%A2%D7%9D-%D7%AA%D7%95%D7%A8%D7%9F>